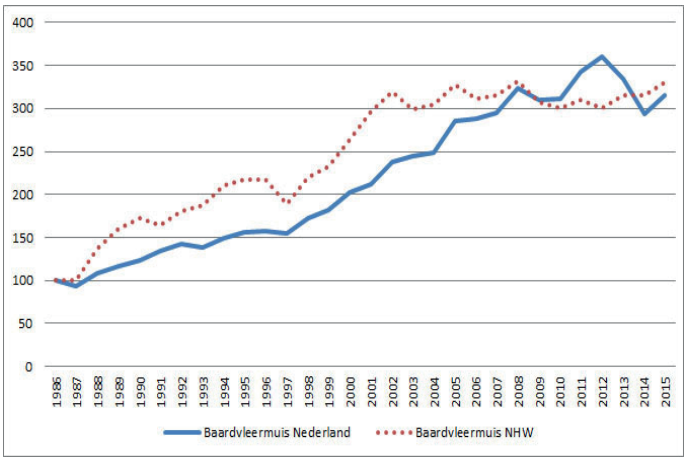
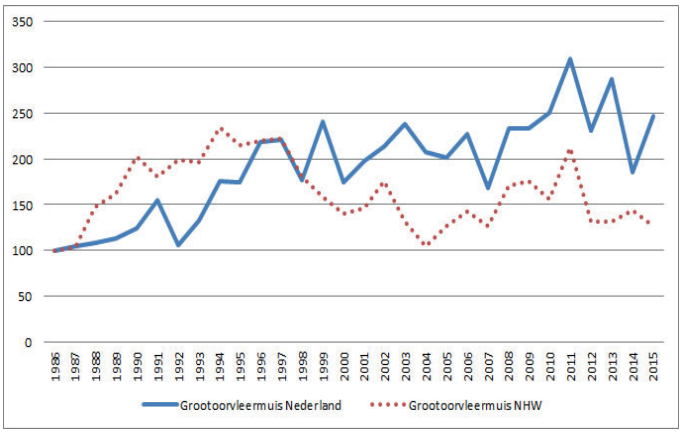
Resultaten 2014-2015
Het NEM Meetnet Wintertellingen Vleermuizen loopt al decennia lang in Nederland. Inmiddels is het een reeks waar alle tellers met recht trots op mogen zijn. In de winter van 2014-2015 is een nieuwe mijlpaal bereikt: precies 17.016 vleermuizen zijn er door alle tellers geregistreerd, meer dan ooit tevoren. Met de meeste soorten gaat het, net als in voorgaande jaren, best goed. Zorgen zijn er natuurlijk ook, lokaal lijkt de baardvleermuis in de verdrukking te zitten en ook enkele mergelgroeven vertonen schommelingen in de aantallen en trends. Het is zaak daar de vinger aan de pols te houden en te proberen de oorzaken van de schommelingen of achteruitgang te achterhalen.

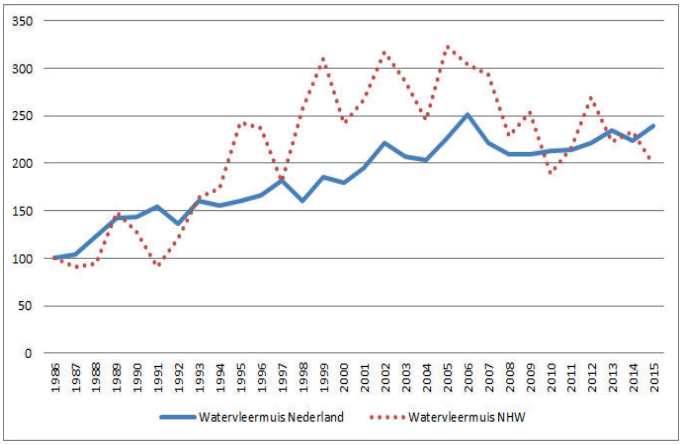
Trend in de Nieuwe Hollandse Waterlinie
Een mooie toepassing van de tellingen van het NEM Meetnet Wintertellingen Vleermuizen is de index voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Vanaf 2004 zijn in de fortenlinie tal van ontwikkelingen, waarbij zowel de omgeving als de gebouwen soms fors op de schop gaan. Deze ontwikkelingen kunnen effect hebben op de vleermuizen, zowel in positieve als in negatieve zin. Op Fort Vechten zijn de aantallen overwinterende vleermuizen gestaag toegenomen, met dank aan alle inspanningen van de beheerder en exploitant om de vleermuizen voldoende ruimte met een betere kwaliteit te bieden (zie ook: http://www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen-profiteren-van-restauratie-fort-bij-vechten).
Op andere forten in de Waterlinie wordt echter (sinds 2004) een achteruitgang gezien, waardoor de index voor de verschillende soorten de laatste jaren stabiel blijft of zelfs afneemt. Dit zijn de eerste indrukken en er moet nog beter naar de data gekeken worden, maar de stabiele/dalende trend is een alarmerend signaal. Het is een uitdaging om de komende jaren de trend van de Waterlinie om te buigen in een stijgende lijn of op zijn minst een stabilisatie voor alle soorten.

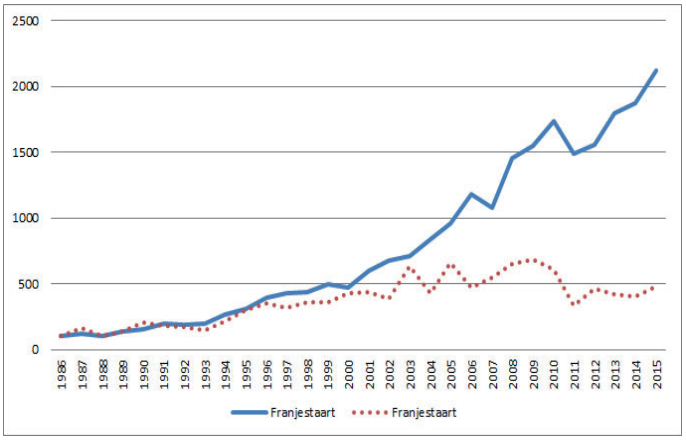
Figuur 1a. Baardvleermuis.

Figuur 1b. Grootoorvleermuis.

Figuur 1c. Watervleermuis.

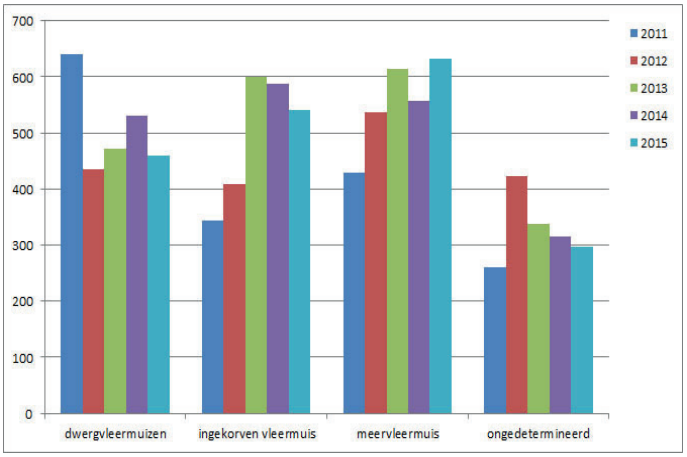
Figuur 1d. Franjestaart

Figuur 1 a t/m d. De index van vier soorten die vaak overwinteren in de Nieuwe Hollandse Waterlinie laten daar sinds ca. 2004 een stabilisatie of daling zien, terwijl landelijk de indexen stijgend zijn. Een aanwijzing dat het niet goed gaat met de vleermuizen in de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

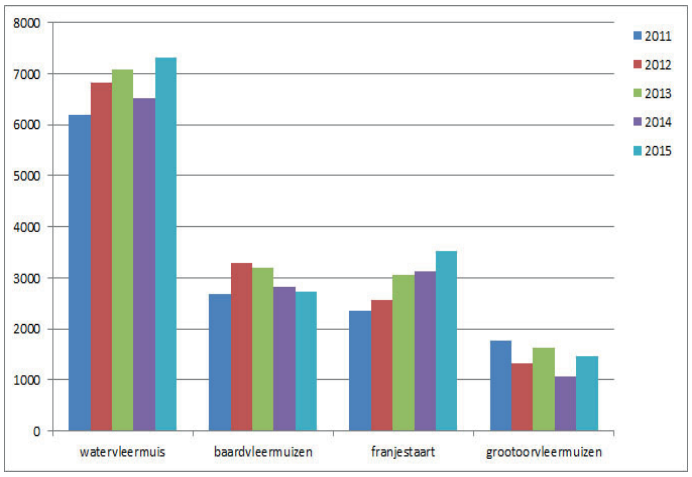
Aantallen per provincie

In figuur 2 t/m 4 staan de aantallen van de aangetroffen soorten vanaf 2011, onderverdeeld in 'zeldzaam getelde' soorten, 'schaars getelde' soorten en 'regelmatig getelde' soorten. Let op, dit zijn getelde aantallen, dus ook tellingen van soorten die niet of nauwelijks in de traditionale winterverblijven overwinteren. Zie bijvoorbeeld de laatvlieger. Jaarlijks worden daarvan 5-10 exemplaren geteld, maar de soort is in werkelijkheid natuurlijk algemener en overwintert op hele andere plekjes.
De jaarlijks getelde aantallen zijn mede afhankelijk van de jaarlijkse telinspanning. De resultaten daarvan geven pas een aantalsontwikkeling weer na statistische bewerking, waaronder bijschatten van missende tellingen.

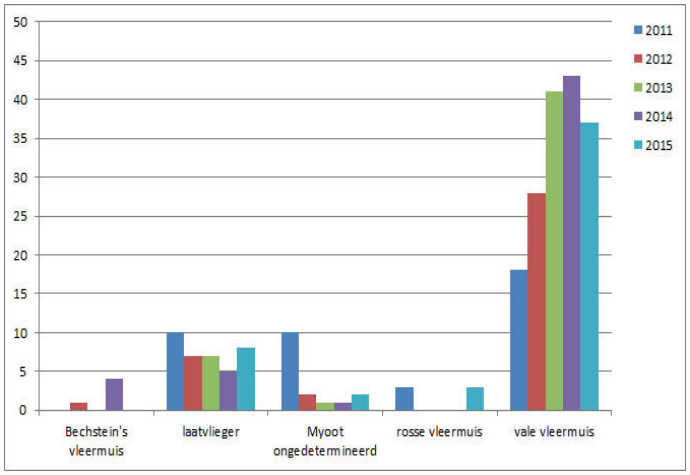
In figuur 5 t/m 7 staat de aantalsontwikkeling, in de vorm van een index, van soorten die aangetroffen worden in de winterverblijven. De meeste soorten laten vanaf 1986 nog steeds een mooie vooruitgang zien, al gaat het soms met 'ups' en 'downs'.
In figuur 8 staan tenslotte de aantallen getelde vleermuizen per provincie weergegeven. Afgelopen winter 2014-2015 was de provincie Gelderland wederom de koploper, op de hielen gezeten door de provincie Limburg. In de figuur is ook mooi te zien dat alle provincies vrijwel volledige data hebben aangeleverd. Ten op zichte van eerdere jaren zijn er geen 'grote dalingen' in de grafiek, wat betekent dat van de meeste winterobjecten de telgegevens zijn aangeleverd.

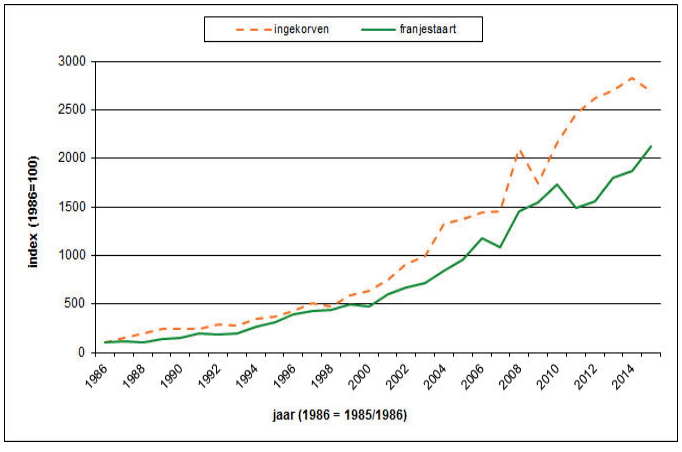
Figuur 3. Aantallen aangetroffen individuen van de 'schaarse getelde' soorten in winterverblijven (minder dan 700 getelde individuen).

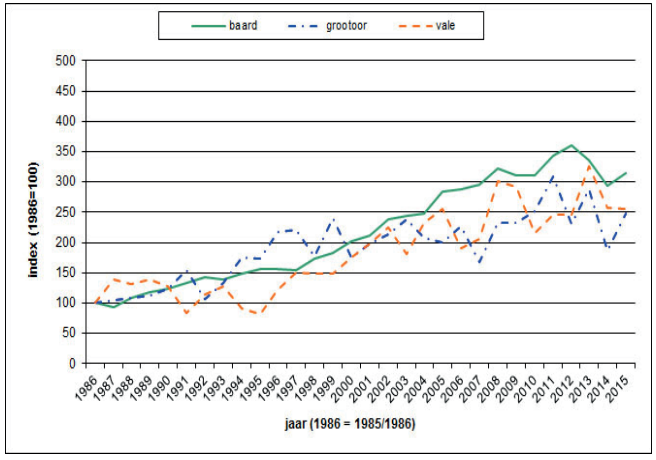
Figuur 4. aantallen aangetroffen individuen van de 'regelmatig getelde' soorten in winterverblijven (minimaal 1000 getelde individuen).

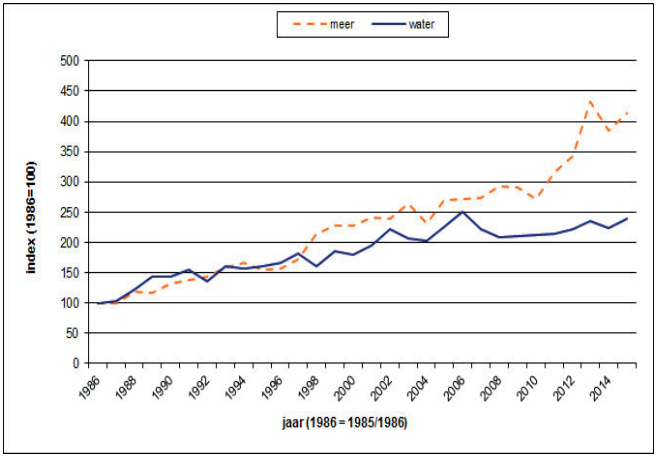
Figuur 2. Aantallen aangetroffen individuen van 'zeldzaam getelde' soorten in winterverblijven (minder dan 50 getelde individuen).

Figuur 5. Index aantalsontwikkeling van de ingekorven vleermuis en de franjestaart in de periode 1986-2015.

Figuur 6. Index aantalsontwikkeling van de baardvleermuis (*Myotis mystacinus/brandtii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en de vale vleermuis (*Myotis myotis*) in de periode 1986-2015.

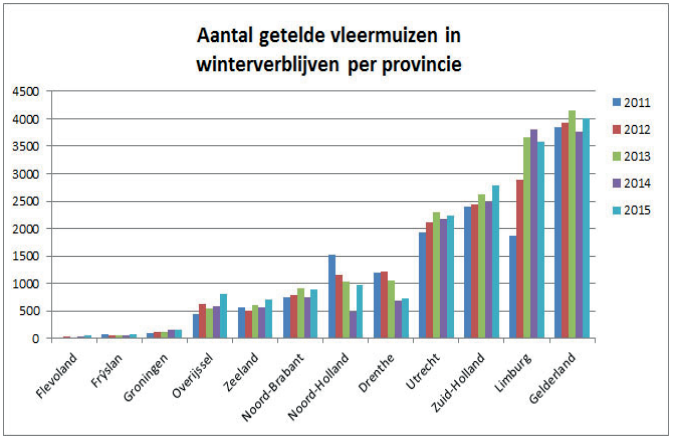

Figuur 7. Index aantalsontwikkeling van de Meervleermuis (*Myotis dasycneme*) en de Watervleermuis (*Myotis daubentonii*) in de periode 1986-2015.

Komende winter

Ook dit jaar wensen we jullie weer een uitstekend telseizoen. We zien de resultaten graag vanaf 16 februari 2016 binnenstromen, op papier, per mail of op welke andere wijze dan ook en graag op tijd. Hoe eerder de gegevens binnen zijn, hoe sneller de teamleden er mee aan de slag kunnen. Wacht dus niet te lang met opsturen en doe deze 'vervelende administratie' direct na het tellen.

NEM-team Wintertellingen Vleermuizen
Maurice La Haye (Landelijke coördinator), Neeltje Huizenga, Wesley Overman, Martijn van Oene, Tom van der Meij (CBS)

Figuur 8. Aantallen getelde vleermuizen in winterverblijven per provincie in de periode 2010/2011-2014/2015.